

Achterhoek Raad

Raadsmemo Regioplan Achterhoek – Nationaal Programma Vitale Regio's

Aan	: Achterhoek Raad
Van	: Achterhoek Board
Datum	: 15 december 2025
Agendapunt	: 8, bijlagen 8.1, 8.2

Aanleiding

In maart werd u, als Achterhoek Raad, meegenomen in de selectie van de Achterhoek als één van de elf regio's voor het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR). Dit programma is het vervolg op *Elke Regio Telt*, een ontwikkeling waarop intensief is ingezet door de Achterhoek. Met succes: onze regio behoort nu tot de landelijke voorbeeldgebieden waarmee het Rijk werkt aan een nieuwe manier van gebiedssamenwerking buiten de Randstad. Wij maken een Regioplan Achterhoek voor het NPVR. Daarmee is het NPVR voor de komende jaren één van de belangrijkste pijlers onder onze regionale ontwikkeling én onder onze gezamenlijke lobby.

Het NPVR biedt ons een structurele positie aan tafel bij het Rijk om de toekomst van de Achterhoek vorm te geven. Samen ontwikkelen we een langjarige strategische agenda, waarbij we nadrukkelijk uitgaan van de kracht van de regio: wat we zelf kunnen, wat we samen kunnen versterken en waar versnelling, financiering of experimenteerruimte vanuit het Rijk het verschil kan maken.

De meerwaarde ligt in de mogelijkheid om samen aan regionaal maatwerk te werken. Het Rijk ziet het NPVR als hét middel om haar beleids- en investeringslogica aan te passen aan de behoeften van de deelnemende regio's.

Het NPVR

Dat we aan dit programma mogen deelnemen, is een erkenning van het gezamenlijke werk van de afgelopen jaren. Het NPVR staat dan ook niet los van andere trajecten in de regio. Het programma werkt over alle thema's heen en richt zich op integrale opgaven. De inhoudelijke doelstellingen die door het Rijk zijn geformuleerd richten zich op: (1) veilige en leefbare regio's, (2) een duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau en (3) een gezonde en kansrijke toekomst voor inwoners.

Het Regioplan heeft als doel samenhang te creëren in het verhaal dat de Achterhoek uitdraagt richting politiek en ambtelijk Den Haag. Eén verhaal dat ervoor zorgt dat de boodschap goed landt bij het Rijk. Dit vraagt om een gezamenlijk narratief en een gezamenlijk beeldmerk.

Het Regioplan bouwt voort op de Visie 2030, de Regio Deal en andere lopende programma's. Het sluit daarmee aan op de al ingezette koers, maar is tegelijk breder en meer strategisch en legt tevens de verbinding met de nieuwe regionale visie en het Regionaal Perspectief Achterhoek (RPA).

Zo ontstaat één consistent geheel: één verhaal, één set opgaven, met meerdere instrumenten die elkaar versterken.

Governance-structuur en procesmiddelen

Om het Regioplan tot een succes te maken, is de samenwerking met het Rijk direct gestart. In overleg met de verschillende departementen, is de heer K. van den Burg (I&W, Directeur Generaal Mobiliteit) aangewezen als coördinerend Rijksvertegenwoordiger voor het Regioplan Achterhoek. Inmiddels is de heer Van den Burg twee keer in de Achterhoek geweest om de regio te zien, ervaren en te leren kennen, waarbij natuurlijk gesproken is over onze opgaven en de samenwerking. Het Rijk stelt jaarlijks €350.000,- beschikbaar voor de regionale programmasturing. Sinds september is met deze middelen een programmamanager (de heer R. Buiting) aangesteld bij 8RHK ambassadeurs. De inhoudelijke aansturing loopt via de Achterhoek Board.

Wat ligt er nu voor?

Om van het Regioplan een krachtig programma te maken, is een kort en sterk narratief nodig dat als inleiding kan dienen. Deze inleiding zal in 2026 verder worden aangevuld met hoofdogaven, knelpunten en mogelijke projecten.

In deze fase delen wij met u de 'paraplu' van het Regioplan NPVR. Het narratief bestaat uit drie onderdelen die in samenhang zijn ontstaan, maar apart van elkaar kunnen worden gedeeld afhankelijk van de context, de ontvanger en het doel;

1. De belofte van de Achterhoek;
2. De belofte in één zin;
3. De belofte uitgelegd.

Dit narratief treft u in de bijlage aan.

Het narratief is ontwikkeld op basis van bestaande analyses, monitoren, gesprekken met partners en sessies in Board en werkgroepen met expertise van binnen en buiten het bestaande netwerk. Het resultaat is een verhaal waarin onze kracht, onze urgenties en onze bijdrage aan nationale opgaven samenkomen.

De belofte in één zin geeft de kern van onze boodschap richting het Rijk weer. Deze korte formulering gebruiken we als herkenbaar anker in gesprekken, communicatie en lobby.

Vervolgstappen NPVR

Parallel aan dit narratief wordt gewerkt aan de inhoud van het Regioplan. We definiëren de hoofdogaven voor zowel de Visie 2050 als het NPVR. Daardoor ontstaat er samenhang tussen de visie en het Regioplan Achterhoek.

Daarnaast halen we nu bij gemeenten, partners en programma's concreet op waar we versnelling zoeken: waar lopen initiatieven vast in financiering, regelgeving of instellingsgrenzen, en welke beweging is nodig van het Rijk of vanuit onszelf? Door deze knelpunten te clusteren onder de hoofdogaven ontstaat prioriteit en verbinding tussen knelpunten. Daarna werken we toe naar grotere projecten en programma's die impact hebben en waar we met het Rijk afspraken over maken.

Een gezamenlijke belofte vraagt ook om een gezamenlijke wijze van uitdragen. In 2026 rollen we daarom ook een gezamenlijk beeldmerk verder uit: één Achterhoek-beeldmerk dat het NPVR-verhaal ondersteunt, breed inzetbaar is en door verschillende organisaties zal worden gebruikt.

Rol Achterhoek Raad

De Achterhoek Board is verantwoordelijk voor de totstandkoming en de uitrol van het regioplan. De board informeert de Achterhoek Raad gedurende de ontwikkeling en uitvoering hiervan.

Wij vragen u kennis te nemen van het narratief en de belofte en bespreken op 15 december graag met u of u zich herkent in het gezamenlijke verhaal waarmee de Achterhoek de komende jaren het gesprek met het Rijk wil gaan voeren.

Het (nader verdiepte) Regioplan en het beeldmerk zullen aan de nieuwe Achterhoek Raad worden gepresenteerd in het voorjaar van 2026.
